

Cimleza

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Margitka fényképez.

Szépen megnőtt Fürtös Margit,
Nem is hívják már kislánynak,
De a kislány pajtásai
Hozzá mégis vigan járnak.

És Margitka játszadozik,
Kacag velük, úgy mint régen,
Pedig a nap már vagy tizszer
Fordult azóta az égen.

Most is szépen összejöttek,
Ki-ki úgy játszik, ahogy tud,
Egyik a babát ápolja,
Másik pedig friss vizért fut.

Margit aztán gondol egyet,
Gyorsan beszalad a házba,
Azalatt a két kis pajtás
Türelmetlen, ég a házba.

S mert örökkön semmi sem tart,
Margitka is kijött végre,
De csodáknak csodájára,
Fényképezővel kezébe.

Napestig így játszadoztak,
Aztán anyukához tértek
És kacagva és csipogva,
Sürgősen vacsorát kértek.

Egyes szám ára Románia területén 4 lei.

TARTALOMJEGYZÉK:

Margitka fényképez. Rajzolta Csengery István, verselte Hajnal László	1
Erdei élet. (Gyermekkori emlék.) Irta: Benedek Elek	3
A beteg nyulacska. Vers. Irta: Hajnal László	7
Fürödnek a lovak. Rajzolta Csengery István, verselte Hajnal László	8
Palkó úszni tanul. Rajzolta Csengery István, verselte Hajnal László	9
A fogoly királynő és az udvarhölgye. Elbeszélés. Irta: Nagy Margit	10
Poczok Pista naplója	11
Olga néni nefelejtsei. Történet. Irta: Bodrogi I.	13
Senki Tamás története. Gyermekregény. Irja: Kertész Mihály	15
Öreg Cimbora üzeni	16
A Cimbora rejtvényei	16

Cimlewa

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Erdei élet.

— Gyermekkori emlék. —

Írta: Benedek Elek.

II.

Megismerkedünk a vén füllentővel.

Nagyokat füllentő vén Demeter András fiatal korában tavasztól őszi juhász volt, télen szabó és szücsmester. Öreg korában búcsut mondott a pásztorságnak, de nem a szabó és szücsmesterségnek. Édesapám egyik szekérházában huzódott meg, ott szabta, varrta nekem házi fekete posztóból az első téli nadrágot (aminek székelyül harisnya a neve) s kurta kis zekét, székelyül: kocogányt. A cselédeinknek ő „remekelte” a térdig érő, tulipántos juhbőr-bundát. Sejtitek, ugy-e, miért tettem macskaköröm közé a remeklést. Hirtelen tákolás volt bizony az ő munkája. Összehányta, mint ahogy azt a szénaboglyácskákkal cselekedte. Meg is szólította egyszer emiatt az édesapám, mire a vén füllentő nagy bölcsen így válaszolt: Gazduram! Minden ember bolond ember, aki jobban táncol, mint ahogy tud.

A vén füllentő, ha felbundázta a falut, átbullagott Csikországba, honnét tavasszal került haza egy zacskó ezüsthusszal s egy zsák hazugsággal. E hazugságok közt ismétlődött egy arról a gonosz mostoháról, aki két mostoha gyermekét sütőlapátra ültette, az égő kemencébe belökte, ahol azok, szegények, porrá égtek. Erős a gyanum, hogy ez a hazugság Jancsi és Juliskának, az általatok jól ismert mesének a töredéke s mint töredék is meghamisítva, mert hiszen nem a boszorkány lökte égő kemencébe a két gyermeket, hanem, mindnyájunk megkönnyebülésére, a gyermekek a boszorkányt. Most is elmondta ezt a hazugságot s édesapám nagy komolyan jegyezte meg: Én hiszem — aztán körülnézett a hallgatóságon — hát ti hiszitek-e? — Hisszük, hisszük! — kacagtak a kaszások.

De nagyokat füllentő vén Demeter Andrásnak nem volt elég nagy Csikországa, bekalandozta Erdélyországot is. Hol, hol nem, valahol szerzett egy kéregető könyvecskét: soha le nem égett templomokra kéregetett az öreg. Ahány gróf s báró volt Erdélyországban (pedig sok volt), valamennyinek megfordult az udvarában s névszerint felsorolta őket. Erről is, arról is tudott valami történetet, de különösen nagy kedvvel mesélgetett Haller János uramról, a fejéregyházi grófról, a szegény ember kegyes pátronusáról. Szájtátva hallgattam a mesét arról a Haller Jánosról, aki József császár korában élt s aki még a császárnak sem akart az utból kitérni.

— Ugy vót az, nagyuram, (mindig édesapámhoz mesélt), hogy egyszer befogat hat fekete paripát aranyos, bársonyos hintájába Haller János uram s hát, amint vágat Segesvár felé, vágat vele szembe ugyancsak hat paripa, de mind a hat fejér, mint a frissen esett hó. — Hej, haj, ki járhat itt az én földemen hatlovas hintón, gondolja magában Haller János uram — s hát, abb' a szempercbe nagyot rikkant a hat fejér ló kocsisa a Haller János uram kocsisának: Félre az utból, hé!

— Hó! Állj meg! kiáltott elé a kocsisának Haller János uram.

Egyszerre állott meg a hat fekete ló is, a hat fejér ló is, mintha földbe cüvekeltek volna. Akkor felállott Haller János uram s akkorát kiátott, hogy ég, föld zengett belé: Félre az utból, paraszt!

No, mi lesz most? Az lett, hogy a hat fehér ló kocsisa meg sem mozdult, úgy ült a bakon, mintha odaszegezték volna.

— Félre az utból, paraszt! — rikkantott másodszer is Haller János uram. — Nem tudod, hogy kinek a földjén jársz? Hát tudd meg te is, tudja meg a gazdád is, hogy ez a föld, ameddig a szemed ellát s még azon is túl, az enyim! E felett a föld felett enyim a nap is, a hód is, a csillag is, enyim a lebegő ég is!

Hej, Szűz Mária, Szent József, el ne hagyj! — mi lesz most? Az lett, nagyuram, hogy csak felemelkedik a hat fejér ló gazdája, egy szó nem sok, annyit sem szól, csak két felé a fejér köpenyegit s hát, Uram, Jézus, Kirisztus, adj egy kicsi spiritust! — a mejjin mint egy tángyér, akkora arany monéta ragyog! De úgy ragyogott, nagyuram, hogy Haller János uramnak még a szeme is káprázdott a ragyogástól, pedég jó messzére álltak egymástól. Bezzeg, hogy az arany monétáról megismerzte József császárt Haller János uram, illendőképben kitért s elsalutált mellette...

Igy üzte-füzte tovább itt-ott felszedett, kicsifrázott meséit a vén füllentő, aztán egyszerre csak éreztem, hogy két erős kar szép gyengén felemel és hallottam félálomban, amint mondta édesapám: aludjunk, bátyámuram, aludjunk, (ez volt a becéző megszólítása) lefektetett a széna-derekaljra, fejem alatt megigazgatta a kicsi vánkost, pokróccal betakart akárcsak az édesanyám.

Sűrűn ismétlődő kopogás ébresztett föl hajnal pirkadásán, körülnéztem a kalibában: egyedül voltam. Nem az ajtón kopogtattak, mert hogy a kalibának nem is volt ajtaja. Ismerős hang volt nekem ez az éles, zengő kopogás: kaszájukat verték, kalapálták a kaszások. Kibujtam a kalibából: a Nap még valahol a Piliske-hegy mögött készülődött világjáró, földmelengető nagy utjára, de már lángolt, vereslett a keleti ég alja s kigyult arccal jelenté: Keljetek föl, emberek! Isten áldott napja, ihol, közeledik!

Lám, már fel is keltek. Ott ülnek sorban a bükkóriás alatt a kaszások. Bükkóriásnak földmehéből kidagadt, vastag gyökereibe beleverték a kaszaüllőt, ráfektették a kaszát s lassu, gondos kopogással halad végig kasza pengéjén a kalapács. Ugy vág jól a kasza, ha

jó vékonyra verik az élet s verik is, úgy verik szegényt, hogy fel-felsikolt belé. A sor elején ül édesapám, mellette Gábor bácsi, a testvérbátyám, aki tizenhat évvel idősebb, mint én s aki ma is Gábor bácsi nekem, holott az én hajam fehérebb, mint az övé. Aztán szép sorjában öreg kaszások: Bakó, Boroghaj, Rigó, mind a három József. A Józsefek után vékonydongájú, hosszú Gál Péter, aki mostanában hozott Csikországból feleséget s már nótát is csináltak róla, csufondárost:

Csikból hoztam feleséget,
Kaptam is nagy nyereséget.
Tehenet is hármát hoztak,
De mind visszabogároztak.

Befejezi a sort a mi két legényünk: Boda Samu és Bálint Izsák. Tizenhat lábszár nyújtózkodik a zöld gyepen, mind a tizenhaton fehér posztónadrág: mintha a tél havából bükk-óriás tövében itt fejlődött volna tizenhat fehér csik... Nem talált a napsugár rájuk... Csak a vén füllentő nem ver kaszát, egy az, hogy nincs kaszája, más az, hogy nem is tud kaszálni. Élesztgeti a tüzet, aztán pipára gyújt, hosszan utána bámul a felfelé kanyargó füstnek s jövendőli, hogy jó szénaszárító nap lesz „ez a máj szent nap“, mert felfelé száll a füst. Kasza hegyén kopognak már a kalapácsok, egyszerre emelkedik föl nyolc ember, nyelére szerelik a kaszát, fénkötőket félig vízzel töltik, a fénkövet megforgatják benne s jobbról-balról végigfuttatják a kasza élén, előbb aprózva, aztán egész hosszában végigsimitva: búcsuzatok, füvek, virágok, közeledik utolsó órátk. Édesapám teszi az utolsó kaszavágást, ő az indító, a vezér. Nyomában valamennyi közt a legjobb kaszás, a kistermetű, széles mellű Bakó: egész rendet vág, mint édesapám. Már a másik két József kiméli magát, nem fekszik a kaszálásnak egész testtel, csak úgy féloldalt, fartatva, félrenddel dicsérik Istent. Ellenben hosszú Gál Péter teljes hosszúságában neki huzakodik, egyszerre nyújtózkodik mind a két karja, mintha az a reménység biztatná, hogy magának kaszál s hátha egyszer visszabogárodzik hozzá az a három tehen, amely — mondjam, ne mondjam? — csak a

csufondáros nótában volt meg. Utána jönnek a legények, virtuskodva: melyik vág szélesebb rendet s leghátul Gábor bácsi: ő a sereghajtó. Ihol, már Piliske fölött tündököl az öreg Nap, sugarai bujócskát játszanak a nyolc kaszán, én meg csak megyek, mendegélek mellettük, gyönyörködöm a kaszák meg-megvillanásában. — Hol a kasza, kicsi gazda? — kérdezzeték a kaszások. Oh Istenem — dobog a szívem — ha volna egy kicsi kaszám! De nincs. Van azonban kicsi villám, gereblyém. Még András nagyapó remekelte Gábor bácsinak, ő féltő gonddal őrizgette s most enyém a szent örökség. Hiszen csak száradjon el a harmat, oda állok én is, rendet teríteni!

Madaraknak, legényeknek, leányoknak énekétől hangos az erdő. Hegyről-hegyre száll a nóta, közbe-közbe megszólal az erdei telefon: Uhé! Uhé! Visszafelel rá valaki: Uhé! Uhé! Megtörtént a „kapcsolás“. Következnek a párbeszéddek: — Itt vagy-e, Huszár Gábor?

— Ez a Benkő Jakab hangja, állapítják meg a kaszások egyértelemmel.

— Itt vagyok, Benkő Jakab!

— Vág-e a kaszád, testvér?

— Vág, mert muszáj. Hát a tiéd?

— Ez is szót fogad, mióta megvertem!

— Atjössz-e hozzánk este?

— Atalmegyek, átal!

A vén füllentő már tűz fölé akasztotta az üstöt, szeme Kövespusztája felé mered: amikor ott megvillan Vajna Rózsának, az én volt pesztrámnak a piros fejkendője, a puliszkalisztet beleereszti szép lassan az üst forrón buzogó vizébe. Mire Rózsai ideér, két karján cipelve két nagy fazék tejet, ő már meg is keverte a puliszkát, ki is hengerítette az asztalkendőre, cérnával egyenlő darabokra szel-desi. Ihol, már itt is Rózsai, barnapiros arca csakúgy lángol. Nem csuda: két órahosszát tart a gyalogösvény idáig. Beperdül a kalibába, kihordja a tálakat, tányérokat, a kanalakat. A tányérokat teleönti tejjel, minden tányérba tesz egy-egy szelet puliszkát s csak akkor kiált csengő hangján a kaszásoknak: Jöjjenek elé! De nem jönnek, amíg kiki a rendjét végig nem vágta. Aztán jönnek csendesen, diskurálgatva

s egyszerre csak ott ülünk mind a tálak körül. „Szavuk sem igen van azalatt, míg esznek, természetete már ez magyar embereknek“, szép lassan kiürülnek a tálak, felszedelőzködnek a kaszások, fenik a kaszát, sorba állanak. Az öreg Bakó nyitja most meg a sort, mert édesapám csak harmatszikedásig szokott kaszálni. Villát ragad a kezébe, nemkülönben a vén füllentő is, Vajna Rózsai is. Én is előveszem kicsi villámot s mint a nagyok, másik oldalára fordítom a rendet, hadd csókolgassa, melen-gesse ezt is a napsugár. — Villa hegyén szárad a széna — mondogatja édesapám. Mennél többet forgatják, rázogatják, annál gyorsabban szárad. S amint a nap följebb, följebb emelkedik, száradó széna illatával telik meg a levegő. Mely felséges illat! Emberek mesterkedése ehhez fogható illatot nem teremt. Erre csak Isten áldott napja képes. Az ő sugarai csalogatják ki fűből, erdő sokféle virágaiból ezt az illatot. Belekeveredik ebbe az eper illata is. Mert szénaforgatás közben ki-ki-pirosodik egy-egy lekaszált eper. Hol édesapám, hol Rózsai hajol le, de még a vén füllentő is: felvesznek egy-két szem epret s szólitnak: ide, kicsi gazda, ide, nesze eper. Magam is találok, fel-felsikoltok: eper! eper!

— No, várjon csak, bátyám uram, mosolyog rám édesapám — mindjárt elvezetem magát egy helyre: annyi ott az eper, mintha veres lepedővel volna beterítve.

Visz is, amint elterítettük, ami rendet addig kaszáltak. Hisz az én munkám még csak játék. Afféle játszva oktatás. Csak most tudom meg, minek tett föl édesanyám a szekérre egy füles kast is. Epernek. Karomba akasztja édesapám a kast, aztán kézen fog, megyünk, megyünk, mendegélünk s egyszerre csak pusztadomboldalra érünk, ahol sem fa, sem bokor, csak rég kivágott bükkfák töve rothadt. Egész erejével rásüt a nap, csaknem forr a levegő fölötte s hát az a domboldal csakugyan veres lepedővel van beterítve. Ezer meg ezer eperből szőtt lepedővel. A kivágott fák tövét való-ságos eperbokréták szegik körül. Egy-egy epertőn érett és félérett eper, köztük egy-két későn nyílt virág. Édesapám is nekihajlik, együtt

szedjük az epret: ő lassan, én mohón. Felém-felém pillant, mosolyog. Azon mosolyog nyilván, hogy tőlem ugyan aligha telnek meg a kas . . .

— Hej, bátyám uram, enyeleg édesapám, többet a hasba, mint a kasba — így nem telik meg a kas. Amikor én ilyen nagy legény voltam, eperszedés közben mindig azt mondtam magamban: többet a kasba, mint a hasba — s bezzeg a kas meg is telt!

Annyira komolyan vettem édesapám enyelgését, hogy többet egy szem epret sem ettem meg, míg meg nem telt a kas. Később el-eljáromgattam eprészni a pajtásaimmal s megtudtam állani, hogy míg a kas meg nem telt, egy szem nem sok, annyit sem ettem meg. Csak a teli kosár után került a sor reám.

Nagy volt a kas, dombosan tele szedtük. Alig birtam fel a földről. Megcsudáltam édesapámat, aki oly könnyedén vitte, mintha üres lett volna. Éppen délebédre értünk a szállásra. Rózsi hangja végig csendül az erdőn, félfa népe hallhatta: Jöjjenek elé! A tálakba kitöltötte a fuszujka levest, szalonna-szeletek uszkáltak benne, jó nagy darabok a nagyoknak, egy kicsike a kicsi gazdának. Mert mit is mond a fecske?

Kicsinek kicsit,
Nagynak nagyot,
Mert ha a kicsi nagyot kíván,
Mindjárt kitekerintem a nyakát!

Igen, igen, ezt csicsergi a fecske a fiókáinak. De én még nem láttam fecskét, aki a fiainak a nyakát kitekerintette. Hát ti láttatok-e?

No, volt nagy öröm a kaszások seregében, amikor a fuszujka után asztalra került az eper. De Rózsi nem engedte, hogy belemarkoljanak a kasba, sorra vette a kaszásokat kor szerint, azok tartották a markukat, abba hullatott egy-egy összetett maréknyit. Bálint Izsák maradt utolsónak, ez a fickó legényecske, aki szerette adni a nagy legényt, folyton legyeskedett Rózsi körül. Ő neki Rózsi csak egy félmaréknyit hullatott.

- Tovább, Rózsi, tovább! biztatta Izsák.
- Egy szemet sem kapsz többet.

— Ne bolondozz, Rózsi!

— Tudod mit mond a fecske? Kicsinek kicsit . . .

Lett erre nagy kacagás. Zengett belé az erdő. A vén füllentőnek még a könnye is kicsordult.

Jól is laktak, szívük szerint is kikacagták magukat, aztán felkászolódtak az „asztal“ mellől, csendesen visszahúzódtak a bükk-óriás árnyékába, ott egy kis szundításra lehevertek. Édesapám is behúzódott a kalibába. Csak Rózsi maradt ébren, meg én. Hozzádörzsölődtem s mondtam neki: Jöjjön Rózsiné, szedjünk epret. Ugy-e, eljő velem? — Megyek, édös kicsi gazdám, megyek. Hogyne mennék, édös aranylábú csirkém! Hát osztán kinek szedjük az epret? Az édösanyjának, úgy-e?

Intettem a fejemmel.

Leakasztott egy fazekat az ágasfáról, (azon száradtak, szellőzöttek a kimosott edények) mentünk az epres dombra: még mindig veres lepedővel volt borítva, alig látszott rajta, hogy itt egy nagy kast teleszedtünk. Négy szapora kéz szedte most az epret, s bár Rózsi „többet a hasba, mint a kasba!“ kiáltásra eprészett, gyorsan megtelt a kas. Mikor aztán nyugovóra kezdett hajlani az öreg nap, Rózsi felkantározta a két tejes fazekat, az egyikbe beleállította a kicsit, az az eprest s indult hazafelé. Indult az én lelkem is hazafelé, szállt, szállt, kicsi szívem pedig repdesett az örömtől. Vajjon, mit fog mondani édesanyám? Bizonyosan azt fogja mondani:

— Ó de édes, ó de jó! Látszik, hogy az én édes kicsi fiam szedte!

(Jövő vasárnap folytatjuk.)

Előfizetési árak:

Egész évre	160 lei.
Fél évre	80 lei.
Negyed évre	40 lei.
Egy hóra	15 lei.

Az előfizetések a „Szabadsajtó“ Könyvnyomda és Lapkiadó r.-t. Satu-Mare (Szatmárnémeti) címre küldendők.

A beteg nyulacska.

Tapsifüles gazduramnak
Beteg lett a fiacskája.
Megijedt az öreg szörnyen,
Lefektette a kis ágyba.
Felesége sirva kérte:
— Siess hamar édes apjuk,
Nagy láza van a gyereknek,
Doktor Ordast elhivatjuk.

Öltözködik Tapsifüles,
El is indul nagysebesen,
Hát egyszerre visszafordul,
Egy-két lépést alig teszen.
— No hát téged mi lett apjuk,
Hogy ily hamar visszajöttél?
Ha nincs otthon doktor Ordas,
Mért nem mentél gyomorcsöppér?

— Jaj, galambom, meg ne üssél
A nagy, hosszú piszkafával,
Itthon hagytam a csibukom,
Teletömve jó dohánnyal.
No hisz szegény Tapsifüles
Szép áldomást kapott érte:
Csibuk helyett egy pár pofont,
Rágyujthatott bátran véle.

— Jaj, teremtöm, szólt az asszony,
Hova legyek haragomba?
Szegény fia ágyban fekszik,
S neki pipán áll a gondja.
Jaj, minek is mentem hozzá,
Ilyen Isten csapásához?
Inkább hozzámentem volna
Ehez a rossz piszkafához.

Hogy' kért akkor Tacskó szomszéd,
Hogy legyek a felesége,
De én nem hallgattam másra,

Csak erre félhülyére...
Kotródsz mindjárt a doktorhoz,
Te, életem megrontója?
Jaj, jaj, szegény, beteg fiam,
Tán már meg is halt azóta!

Ujra elment Tapsifüles,
De most dolgát elvégezte,
Eljött vele doktor Ordas
S a beteget nézni kezdte:
Nyujtsd ki nyelved, mondjad: ham, ham,
Kopogtatom csak a hátad.
Ejnye, te kis Tapsifüles,
No hiszen te jól csináltad.

Ne búsuljon, szomszédasszony,
Nincsen neki semmi baja,
Jóllakott a káposztával,
Attól fáj úgy a kis hasa.
Ne adjon majd neki enni,
Hadd koplaljon az ebadta,
Ha úgy szeret nyalakodni,
Az árát is jól megadja.

A Cimbora pályázatán

a negyedik díjat az alábbi levél írója nyerte:

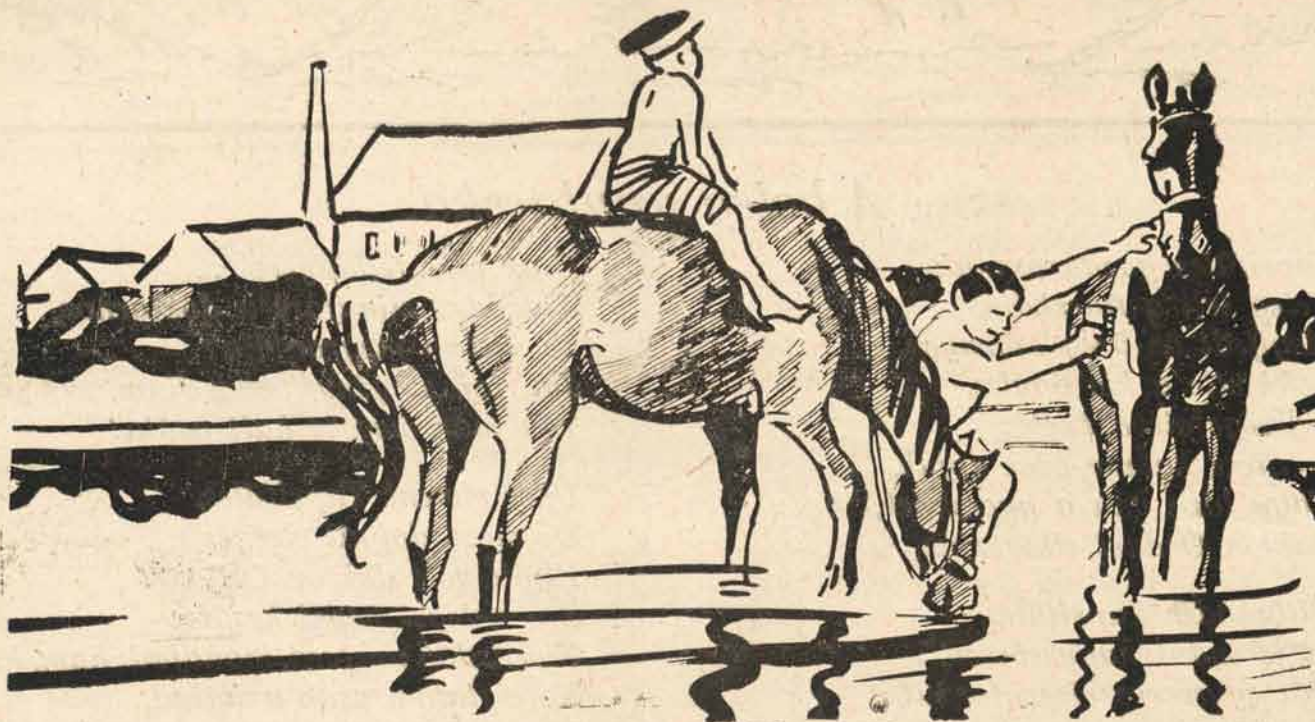
Kedves Öreg Cimbora!

Mi meg voltunk hiva egy ozsonára és ott minden néninek volt divatos hosszú lánc a nyakán csak az én anyukámnak nem volt. Én meg fogtam magam reggel s alig vártam, hogy ne kísérjen senki és elmentem s a magam pénzből vettem anyukának is egy olyan divatos ezüst láncot és akkor volt nekem a legnagyobb örömöm mikor haza hoztam és azt az anyu nyakába akasztottam.

Szorgalmas kis olvasod
Erdős Lili.

Nagybánya, 1922 április 6. án.

Fürödnek a lovak.

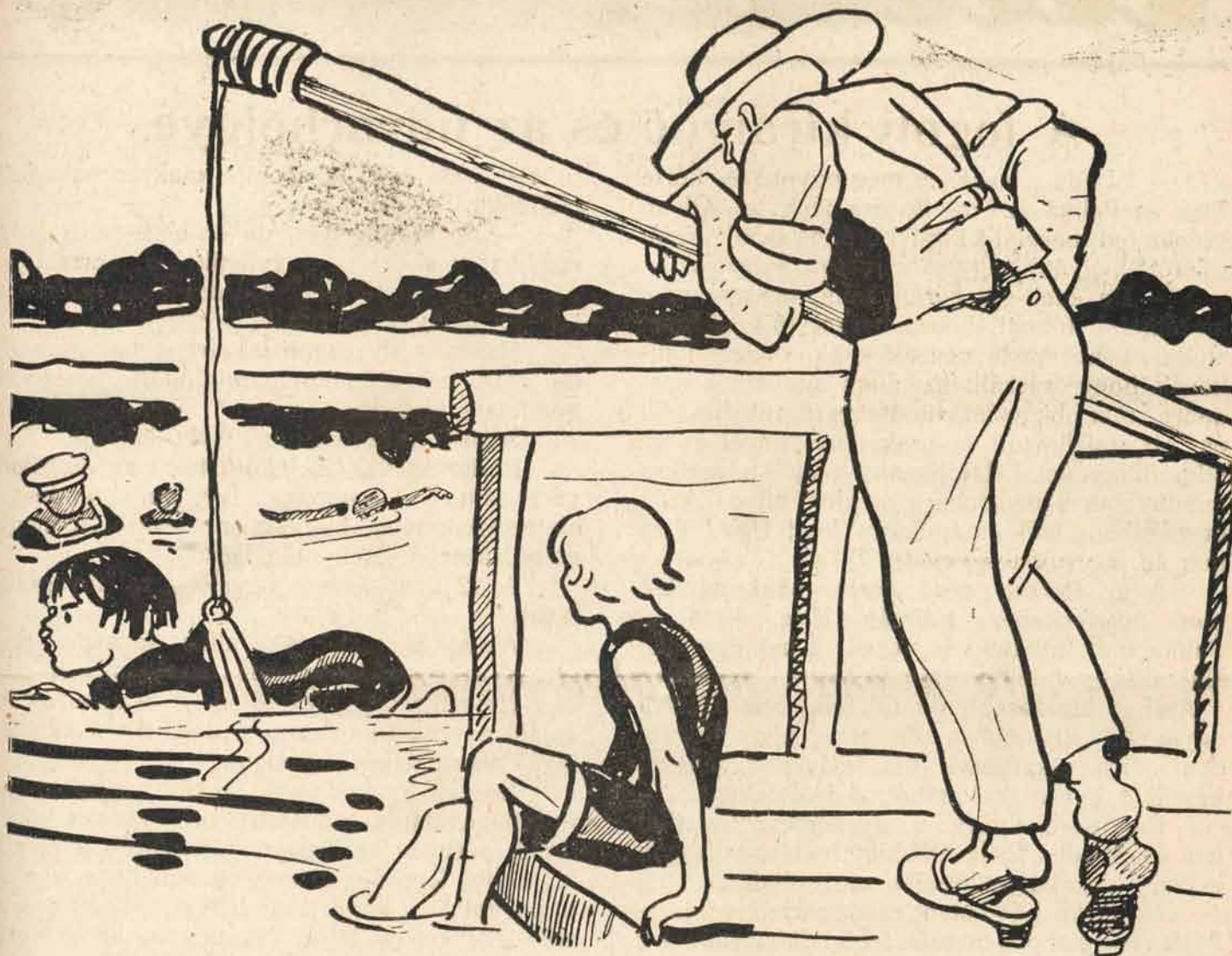

Jó a nagy melegben nyáron
 Barátkozni a patakkal,
 Lybickolni a vízben, vagy
 Versenyt úszni a halakkal.

De ami az embernek jó,
 Az az állatoknak is kell,
 A lovak is fürödnének,
 Csakhogy nem tudják még, hogy kell!

Palkó úszni tanul.

*Akárki mit mondjon,
Rossz fiu a Palkó,
Aki nála rosszabb,
Az már cigányrajkó.*

*Amennyit összesirt,
Elég vón egy napra,
Végül mit tehettek?
Kiküldték a strandra.*

*Jó volna fürödni?
De a viz nagyon mély,
Palkó meg kis fiu,
És ha rossz is, csak fél.*

*Igy hát egy darabig
Sopánkodva bámul,
Egyszer csak megfogják
A kis Palkót hátul.*

*„Hát te mért nem fürdöl
Ebadta rossz rajkó?
Mert nem tudok úszni,
Pityeregte Palkó.“*

*Úszómester bácsi
Palkót karonfogta,
Gyűrűt szoritott rá.
És a vízbe dobta.*

A fogoly királynő és az udvarhölgye.

— Dada, meséljen még egyet! — kérte Elza és Palika az öreg Borcsa nénit. — Olyan szépen tud mesélni a királynőről és az udvarhölgyéről, nagyon, nagyon szívesen halgatjuk.

— De édes kis báránykáim, ma már nem mesélhetek többet, hiszen borzasztó késő van, aludni kell. Aztán nézzék csak a kicsi Palikának hogy rászállt az álom angyala a szemére, már biztosan tündérországról álmodik és ott találkozott a szép királynővel és az udvarhölgyével. Hajoljanak csak párnáikra mindnyájan s nemsokára az álom bűvös, szép országában lelik magukat. Ugy! Ugy! Elza már le is csukta szemeit.

A jó Borcsa néni sorra ment minden kicsi ágyacskához, Kálmán, Elza, Ákos és Palika már aludtak is, csak a hat éves kis Hajnalka gondolkozott párnájára könyökölve s Anti, a legidősebb fiu ült félig szundikálva egyik kis ágy szélén, de látva, hogy Borcsa néni sorra takargatva kis testvéreit, távozni készül a gyermekszobából, ő is lefeküdt.

Pár perc múlva a gyermekszoba sötét lett és csendes. Csak időnkint hallatszott egyik kis ágyacskából nyugtalan mozgolódás.

Hajnalka nem aludt, azon törte kis fejcskéjét, hogyan öltözhetnék fel ő is királynőnek? Elza meg udvarhölgynek, úgy mint az a mesében is van.

Reggel alig viradt, már talpon volt.

Behívta a dadát, hogy előadja nagyszerű tervét, hogy ő és Elza felveszik ma legszebb ruhájukat, mert ők olyanok akarnak lenni, mint a mesebeli királynő és az udvarhölgye s kérdezte a dadától, megengedi-e ezt nekik, mert most minden a dadától függött, mivel a mama elutazott pár napra a nagypapáékhoz falura s a papa meg nem igen szólott a gyermekek öltözködésébe, tudta, hogy a jó mama távollétében a jó dada mindent hűségesen jól eligazít.

De bizony Hajnalka kérését most megtagadta a dada.

— Jól van, jól angyalom, lehetnek maguk az ünnepnapok köntös nélkül is királynők, azt ugyan itthonra rongálni fel nem adom.

— De én akarom, makrancoskodott Hajnalka.

— Jó szivecském, de én elzárom a szép ruháikat s akkor nem vehetik elő játszani.

S úgy is történt. Borcsa néni elzárta a két kis leány szép ruháit.

Hajnalka duzzogott is, sirt is haragjában, de csak hamar megvigasztalódott, mert új gondolata támadt.

Szaladt Elzához, hogy vele közölje.

Ezalatt a fiuk is felöltöztek s az asztalon várt rájuk a pompás kávé, amit rendesen sietve ittak meg, hogy mihamar ki-ki a maga dolga, azaz a játék után lásson.

A 12 éves Anti a nevelő urral lovagolni ment.

Ákos, Kálmán és Palika lovasdit játszottak, a nagy, terjedelmes kertben.

Hajnalka és Elza jó ideig sétálhattak le és föl a szobában, míg a dadának a szobán kívül akadt dolga s kiment.

Nosza, kapta magát a két gyermek, befutottak a mama szobájába, ott gyorsan kikuktatták a ruhás szekrényt, előszedték a mama legszebb, legdrágább selyem ruháit, a kertbe nyíló ablakon kimásztak vele s szaladtak át a zöld gyepen a kert végébe, a hátsó kerti lakba, hová a gyermekek ritkán mehettek be, mivel az a papa számára volt berendezve ebéd utáni dohányzóznak.

Itt magukra öltötték a granátszin és sötétbarna selyemruhákat, persze a ruha alja is nyakuktól egészen a földig lelógott, sőt még selpelt is úgy, hogy a ruhadereket nem kellett magukra öltetniök.

Hajnalka a szebbiket vette föl s a papa öreg karszékében méltóságteljesen elhelyezkedett, úgy besüppedt a nagy székbe, hogy még a füle hegye sem látszott ki abból. Elzát maga mellé ültette egy kis székre s nagy leereszkedéssel beszélt hozzá.

Ezalatt a három kis fiu valódi élvezettel játszott lovasdit. Kálmán és Palika voltak a lovak s egy erős és hosszú zsinórt szorítottak a kezeik közt, míg hátulról jött Ákos, a kocsiszt képviselte és egy hosszú fűzfavesszővel

ugyancsak csapkodott jobbra-balra, úgy hajtotta a két szilaj csikót.

A kerti ház elé érve, a gyors futásban Palika nem ügyelt a kinyitott ajtó szárnyaira s jól belesapta a fejét.

Sirva fakadt, de Akos és Kálmán intéseére, hogy nem lesz soha katona, ha sir, azonnal elhallgatott. Azonban bosszút akart állani a kellemetlenséget szerző ajtón, hirtelen becsapta, s a kis fogat megint gyors futásnak eredt.

Hiába kiabált a két kis lányka lent a kerti lakban, hogy bocsássák ki őket, a három fiu a gyors szaladástól s a hangos rivalgástól abból semmit sem hallott. Egész nyugodtan vágatott tovább a nagy kert tulsó vége felé.

A kis fogoly királynő és udvarhölgye hiába orditoztak, zörgettek, feszegették az ajtót, ez a csekély zaj nem hallatszott a kert egyik végéből a másikba s így végre megnyugodtak a változhatatlanba s könnyezve átölték egymást s elaludtak a nagy karoszekben.

Délben hazaérkezett a papa.

Anti a nevelő urral már régebben megérkezett a lovaglásból s a két nagyobb fiu a gyermekszobában tanult, már csak Kálmán és Palika futkostak a kertben.

Az ebéd ideje érkezett s a nevelő ur csodálkozva látta, hogy a két kislány tizórása, a nagy darab vajaskenyér, még mindig a gyermekszoba asztalán diszelgett.

Ebédkor a papa és a nevelő ur kimentek a kertbe, összeszedni az apróságokat.

De a két kis lány sehol sem volt.

Hosszas keresés után ijedten csődült

össze a ház minden élőlénye, hogy a két gyermek keresésére induljanak.

Nemsokára meg is lelték őket a kerti lakban.

A papa jót nevetett, mikor meglátta a két maskarába öltözött gyermeket, kiknek arcán még ott csillogott a sirás néhány áruló könnycseppje.

De bezzeg nem nevetett Hajnalka és Elza, mikor felébresztve őket, visszagondoltak az elkövetett bünre s azt véletlenül nyomon követő büntetésre. Sirva kértek bocsánatot a popától és az öreg Borcsa nénitől, hogy a mama szép selyemruháit felvették játszani.

Persze a papa és Borcsa néni is nagyban adták, hogy ők haragszanak, de azért lelkükből nevettek a két kis lány nagyszerű fölsülésén s a sors által rendezett igazságszolgáltatáson.

Azonban a büntetést elengedte a papa, azt mondván, elég büntetés volt a két gyermeknek, hogy ilyen szép időben az egész délelőttöt ott a kerti lakban, mint fogoly királynő és udvarhölgy kellett tölteniök s ráadásul a jó tizórási vajás kenyértől is elcseppentek.

A két kis leány sirva fogadta fel a papának, hogy soha többé nem lesznek engedetlenek s mindenkor szót fogadnak a jó Borcsa néninek is.

Hogy most szent volt a béke, a kedves kis család nevetve, boldogan haladt befelé a kertből a nagy ebédlőterembe, hol a jól kiéhezett kis fogoly királynőt és udvarhölgyét a jó, párolgó leves kellemes illata fogadta.

Naplóm.

(—, jul. 14.) Tegnap először olvastam végig a naplómát és rájöttem arra, hogy nálam komiszabb gyerek talán nincs is a világon. Igaz is! Minden egyes huncutságom után megfogadom, hogy engedelmes, szófogadó gyerek leszek és másnap mégis valami gazemberséget csinállok. Legutóbb is, amikor a tanító bácsi-

nál becsengettünk és aztán úgy megjártuk, megmertem volna esküdni arra, hogy egész szünidő alatt több panasz nem lesz rám és ma mégis... De majd csak sorjában mondom el.

Ugy történt, hogy édesapám, akinek irodája nagyon messze van a lakásunktól, délbe

azzal a hirrel jött haza, hogy valaki leszdedte az iroda ajtójáról a cégtáblát. Több szó erről nem is esett délbe, csak ebéd után, mikor már édesapám régen elment, eszembe jutott, hogy meg fogom nézni, milyen az iroda cégtábla nélkül. Meg is kértem édesanyámat, aki csak hosszú sirás után engedett el és elindultam. A sarkon Szendrei sétált, aki úgy látszik éppen reám várt. Kezeit a levegőbe lóbálta és nevetve jött felém.

— Szervusz Pista hahaha!

— Mit nevezsz?

— Csak! Hahahaha!

— Elment neked az eszed?

— Nem is igaz! Csak valami az eszembe jutott.

És megint nevetett. Bevallom, borzasztóan dühös lettem erre a rémitő sok nevetésre és gorombán mondtam.

— Na, ne röhögj annyit, hanem mond inkább mi jutott eszedbe.

Szendrei a hasát fogta, úgy mondta:

— Nem szólt semmit az apád délbe?

Gyanusan néztem rá.

— De igen. Hogy ellopták a cégtáblát.

— Hát persze hahaha!

Nagyon megrémültem. Csak nem ő lopta el? Rögtön meg is kérdeztem.

— Csak nem te loptad el?

— Hát persze, hogy én.

Még mindég alig birt a nevetéssel.

— Minek kellett az neked?

— Csak, te még nem is tudod, hogy ez a legujabb játék?

— Ez játék?

— Persze! Most gyere. A kápolnánál vár a Stark. Majd elmondunk mindent.

Stark tényleg ott is volt és erre elmondták, hogy kitalálták a legujabb és legmulatságosabb játékot. Vagyis a kicsi cégtáblákat, amiket könnyen le lehet venni, szépen lelopják, azután kicserélik. A mai program az volt, hogy a doktor bácsi tábláját, ami különben már le is volt véve, a suszter táblájával cseréljük ki. Így azután a betegek majd a suszterhez mennek, a rossz cipőket pedig a

doktor bácsihoz viszik. Én a saroknál maradtam vigyázni, hogy nem-e jön valaki és ezalatt Szendrei meg Stark szépen megcsinálta a cserét.

Nem is történt semmi baj, hanem egyszer csak egy néni jött egy csomaggal és oda akart bemenni, ahol a suszter lakott. Mikor pedig meglátta ott a doktor bácsi tábláját, megcsóválta a fejét és átment a másik oldalra. Bement a doktor bácsihoz. Persze nagyon jól mulattunk az egészen és kíváncsian vártuk, hogy mi lesz?

A néni nagyon rövid ideig volt csak bent, aztán egy fiatal urral jött ki. Mindketten a táblára néztek, a fiatalur bosszankodott, de aztán elnevette magát. Erre mi is nevetésre fakadtunk és olyan hangosak voltunk, hogy észrevettek bennünket. A fiatalur odahívott bennünket.

— Mit nevetnek maguk?

— Szendrei megrázta a fejét.

— Semmit!

— Maguk tették ide ezt a táblát?

Kórusban mondtuk.

— Dehogy!

— Hát akkor mit nevetnek?

— Semmit. Csak szabad nevetni.

— Ne hazudjanak, mert rendőrt hívok!

A rendőr szóra kicsit megszeppentem, de vártam, hogy mi lesz. Még egy kicsit vitakoztak, azután a fiatalur hozzám jött.

— Maga ugy-e Pocok Pista?

— Igen.

— Akkor rendben is van. Ismerem a maga dolgát a „Cimborából“. Biztosan ezt is maga csinálta. Jöjjön csak velem.

Starkék elszaladtak és most megint én maradtam a csávába. Pedig most igazán ártatlanul. Azt nem is lehet leírni, hogy meg voltam ijedve. A kezemet fogta és úgy vezetett egyenesen a rendőrség felé. Mire az ajtóba értünk, én már csupa verejték voltam a félelemtől. Az ajtóba azután megállt. Szemembe nézett és azt mondta:

— Fog még ilyet tenni?

Sirni kezdtem.

– Nem, kérem szépen. Én nem csináltam semmit.

– Most az egyszer még nem záratom be! De ha megtudom, hogy még egyszer ilyesmit csinál, majd meglássa, hogy mit fogok csinálni.

Elengedett. Én mint a nyul szaladtam egészen hazáig. A testem még most is reszket az ijedtségtől. De legalább megtudtam, hogy a bűnt akkor is megbüntetik, ha elősegit az ember és nem maga csinálja meg.

POCZOK PISTA

III. el. oszt. tan.

Olga néni nefelejtsei.

– Fánika siess, Fánika, Fánika! — kiáltotta türelmetlenül a sövénykerítésen Tilda. Ott állt a nagy eperfa sárguló lombkoronája alatt, míg tőle nem messze több tagból álló gyermek-társaság várakozott türelmetlenül a szomszéd Fánikára.

– Hiszen tudod Fánika, hogy nekünk holnap reggel be kell utazni a városba, az iskolába, ma utolsó előadásunkat tartjuk itt Zaárhegyen, mondta fontoskodó komolysággal Gida, a Tilda gimnázista bátyja.

Fánika, ki nem készült iskolába s eszerint a városba sem, mivelhogy két év óta nevelője volt, szomoruan gondolt a válás pilanatára.

Még pár nefelejtset leszakított, karjára fűzött kosárájába dobta s átugorva az alacsony sövénykerítést, Tilda nyakába termett.

– Hát igazán elmentek innen, nem tréfáltok? Oh Tilda, ne bolondítsatok engem.

– Becsületemre mondom, hogy megyünk, még pedig fel a fővárosba. Apának letelt a szabadságideje, a nyolc hét s nekünk meg az iskolába kell mennünk, felelte önérzetes komolysággal Gida. Azután elindultak a nagy kerti uton mindnyájan. Volt egy üres, piszkos filegoria a kert végén, ezt a nagy vakáció folyamán a hat gyermek színháznak rendezte be. Odahordtak mindenféle törött és eldobott butordarabot, képeket, szakadt ruhákat, zöld faágakat s ezekkel felékitve, fantáziájuk segítségével végre maguk is elhitték, hogy ez színpad és pedig igen szép színpad.

Még a nyár elején vándor komédiások

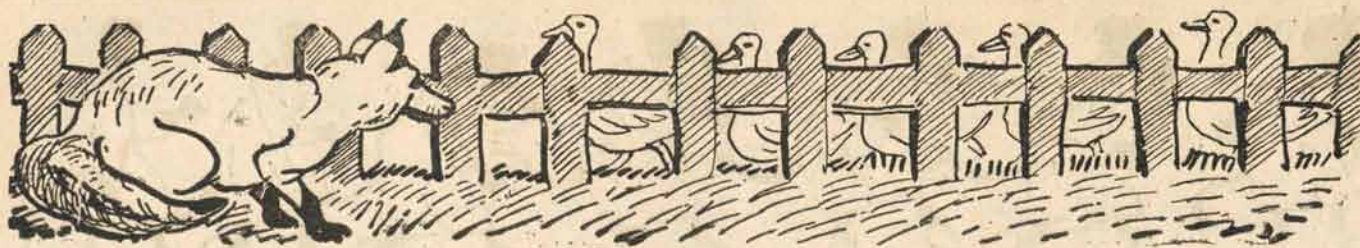
utaztak át és néhány előadást tartottak a faluban, amelyekre a vakációzni hazatért vizsgahősöket elvitték: és ezektől a szegény nyomorult színészekről kapott kedvet a mi kis társaságunk a színi előadáshoz. Már két kis szindarabot adtak elő a mamáék és apáék mulattatására. Tildáék most készültek már a harmadikra, amelyet ma este szándékoztak előadni. Címe volt: „Nefelejts tündérke!” Fánika vitte a címszerepet és ügyesen szavalta az ő verses mondókáit. A mellék szerepeket Gida, Tilda és három kisebb testvérük Zolti, Ervin és Erzsike adták. A színpad már az esti előadáshoz volt előkészítve, még csak egy főpróbát kellett tartani.

Fánika már csaknem egészen fel volt öltözve Nefelejts-Tündérruhájába, midőn eszébe jutott, hogy otthon felejtette a gyöngyét, amely elmaradhatatlanul szükséges volt a nyakára, meg a halványkék selyemszallagot, amivel aranyszőke göndör haját kellett fékentartania. Jaj, ha szallaggal hátra nem kényszeríti azokat a makrancos, hullámos fürtöket, még meg lesz az a szégyen, hogy előre tolazkodnak nefelejtstündér arcocskájába.

– Elmegyek én érte, vállalkozott Gida, addig próbáld fel a nefelejtseket a ruhádra.

– Nem, nem! — tiltakozott Fánika, holnap reggelig sem kapnád meg, eltettem én azt a babaruhák közé s azok közt nehéz kutatni, de meg nem is hagynám neked.

Gyorsan újra magára kapta előbbi ruháját s neki iramodott lélekszakadva a kert pázsitos terein keresztül a sövény kerítés azon részé-

nek, mely neki egész nyáron átjáróul szolgált.

Máshol a kerítés mentén mindenütt a mama konyhaveteményei, káposztája, kalarábéja, burgonyája és több eféle gondozott és féltett kincsei akadályozták; de itt, ha le is tapodta a lába alá eső növényeket, nem volt baj, hiszen ezek Olga nénié az ő okos de türelmes öreg nevelőnőjének nefelejtsei voltak.

Egy tábla nefelejt, mely az Olga néni tulajdonát képezi, nem érdemes a kiméletre. Ezek nem olyan hasznosak, mint a mama nagyfejű káposztái, bütykös kalarábéi és konyhaveteményei.

A kerítéshez ért nagy lihegve, azonban most nem birt keresztül ugrani, leszegezte lábait egy szomorú látvány.

Olga néni ott zokogott a letarolt nefelejt táblára borulva s fájdalmasan tördelte:

— Ki tépte le az én nefelejtseimet, oh ki tépte le?

Fánikában fölbredt a mardosó lelkiismeret. Megállt és könnyes szemmel öntudatlanul nézte a fájdalmasan zokogó Olga nénit.

— Eddig csak a kerítésnél taposták össze kiméletlenül, hát most már mindentől megfosztanak?

Bizony azt az imént Fánika tépdeste le nefelejtstündér kosztümjéhez.

Kicsi szive úgy összeszorult Olga néni láttára, könnyei megeredtek s töredelmes, bűnbánó hangon szólt át a kerítésen:

— Édes Olga néni ne haragudjék, én téptem le a nefelejtseit. Azt hittem, ezt a gyenge kis kék virágot semmire sem lehet használni, nem árt, ha le is szedem.

Olga néni csodálkozva nézett körül s azután felemelkedett s letörülte könnyeit.

Fánika úgy szeretett volna a szomorú Olga néni nyakába borulni, de akadályozta a sövénykerítés, amelyet azonban megfogadta át nem ugrani soha többé. Sirva emelte szeméhez köténykéjét.

— Olga néni ugy-e megbocsát nekem?
Olga néni odament a kerítéshez, ügyelve,

hogy ne taposson egy szálat se le a megmaradt néhány kis virágból és áttemelte Fánikát.

Fánika pedig látva, hogy Olga néni megengesztelődött, abban hagyta a sirást s most már felülkerekedett a kíváncsisága:

— Olga néni - kérdi - mondja csak, miért félti és szereti úgy a gyenge, illattalan nefelejtseket.

Olga néni arca újra szomorúra vált, szép, jóságos kék szemében megjelentek az imént kitörült könnyecsek.

— Tudod-e Fánikám, nekem a ti kis falutok temetőjében kedves halottam alusza örök álmát. Itt laktam én ezelőtt édes jó anyámmal, ki itt látta meg utoljára a fényes nap világát. Akkor eltemettem és mivel az élet engem elszólított innen, elhagytam fájó szívvel ezt a szent halmocskát, mely csendes nyugalmas lakása lett a megboldogultnak. Csak évek múlva kerültem vissza s akkor nálatok épen te melled egy nevelőnőt kerestek. És azóta, mint a te nevelőnőd látogattam ki anyám sirjához.

Olga néni szava elcsuklott a szivéből előtörő fájdalomtól.

Fánika átölelte a nyakát igaz szeretettel.

Hát neki kötötte koszoruba a nefelejtseket a kedves, jó Olga néni, aztán megragadta az öreg nő ráncos kezeit s csókjaival halmozta el.

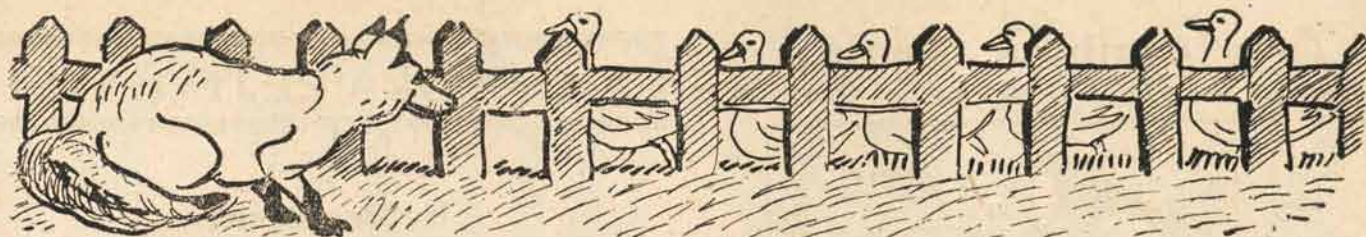
— Édes jó Olga néni, csak most ne haragudjék, soha többé nem bántom a nefelejtseit, sőt gondozni, ápolni fogom én is.

Ezalatt pedig Tildáék a főpróbán várhatták a primadonnájukat, a nefelejtstündérkét.

Összekeresték udvaron, kertben, sehol sem lelték.

Fánika meg feltette magában, hogy nem fogja eljátszani azt a szindarabot, amelynek cimszerepéhez annyi nefelejtset szakított az Olga néniéből, hanem ahelyett megkérte Olga nénit, vigye ki őket a temetőbe s mutassa meg azt a drága sirhalmot.

És a véletlen úgy hozta, hogy még sem Fánika volt az oka, hogy a tervezett szindarab elmaradt, mert estefelé a Tildáék papája azzal lepte meg a gyerekeit hazajövet, hogy gyorsan

vegyenek kalapot és felöltőt, mert még ma este 9 órakor el kell utazniok. A kis színész-társaságnak csak annyi ideje maradt, hogy átment bucsut venni Fánnikától.

És ha akkor ősszel el is pusztultak a nefelejtsek, azóta bizonyosan minden nyáron szépen virulnak, mert Fánika nem hogy letiporná és letépdésné, de ápolja azokat.

Senki Tamás története.

– Irta: Kertész Mihály. –

(Folytatás)

VI.

Az iskola.

A Nap-utcában mindenki ismerte és szerette Tamáskát. Kedves, piros-pozsgás arca mindig mosolygott, nagy kék szeme mindenkire barátságosan tekintett, a néniknek, bácsiknak mesziről köszönt és szívesen válaszolt, ha kérdeztek tőle valamit. Így aztán annyira megkedveltette magát az utcabeliekkel, hogy az volt boldog, aki ölébe kaphatta s összevissza csókolhatta. De akárhányszor megtörtént hogy nemcsak az utcán dédelgették Tamáskát, hanem egyik-másik szomszéd, sőt a távolabb lakók is bevitték lakásukba s óraszámra eljátszogatnak a kis Senki Tamással – (csak így nevezték a Nap-utcaiak maguk között) – s gyakran nagy ijedséget okoztak e szeretetükkkel a kosárkötőéknek, akik nem tudták, hová tűnt el Tamáska s rögtön holmi vándor cigányokra gondoltak, akik talán elrabolták. Mert akárhányszor késő este vitte csak haza valamelyik szomszéd a gyereket, mikor már tűvé tették érte az egész utcát.

– Olyan kedves volt Tamáska, – mentegőzött ilyenkor az illető szomszéd, – hogy nem tudtuk hazaküldeni.

– Jó, jó, – mondta a kosárkötő – csak legálább mondanák meg, ha elviszik, hogy ne keressük.

De Tamáska is jól érezte magát a szomszédoknál, egészen otthonosan viselkedett náluk, különösen ott, hol hozzá hasonló apró gyerek is volt, akivel el-eljátszogatott a cérnagurigából készített szekérral vagy más, efajta egyszerű játékszerrel. (A Nap-utcai gyerekeknek csak ilyen egyszerű játékaik voltak, miket maguk, vagy idősebb testvéreik készítettek.)

Igy teltek el Tamáska első gyermekévei. Ez alatt az idő alatt alig ment messzebb a Nap-utcánál. Ez az utca volt az ő egész világa. Itt voltak a kis pajtásai, akiket szeretett s akikkel egész napját eltöltötte. Ezekkel lovacsázott, futkározott, kergegőzött, bujdoskázott, ezekkel turkált a közelben épülő ház előtt felhalmozott homok-buckában és épített bevehetetlenné hitt várakat, süttött homok-

poágcsát a homok-kemencében s ha valami vasabronchhoz jutott, az utca egyik végétől a másikig karikázott... Miért is ment volna hát messzebb a Nap-utcánál? Nem is kívánczolt másfelé, ahol teljesen ismeretlen idegenek laktak, nem úgy mint a Nap-utcában, hol ismert minden követ, minden fűszálat, keresztnévén szólított minden gyereket, s barátságosan beszélt hozzá minden néni meg bácsi...

Egy szép, napsütéses őszi reggel aztán nagy dolog történt. Korán felköltözték, szépen felöltöztették s a kosárkötő ünnepélyes hangon úgy szólt hozzá:

– Tamáska, ma beiratlak az iskolába!

Tamáskának csak homályos sejtelmek voltak még az iskoláról, nem igen tudta, mi az, miért is kíváncsi érdeklődéssel várta a történéndőket.

Az ujszerűség már abban mutatkozott, hogy két-három utca-távolságra mentek, míg az iskolához értek. Az iskola nagy, vörös téglából épült ház volt, széles, tágas udvarral, hol – mikor a kosárkötő Tamáskával megérkezett – már számtalan kisebb-nagyobb gyerek őgyelgett, ki egyedül, ki meg az apjával, anyjával.

Tamáska a sok új dolog láttára valami szédülés-félét érzett s alig tudta, mi történik vele. Csak homályosan emlékezett arra, hogy egy hosszú folyósóra mentek, melyből jobbra-balra sok-sok ajtó nyílt. Az egyik ajtón végre benyitottak s egy nagy teremben találta magát. A terem egyik falánál, egy emelvényen magas asztal állott, mely mögött jóságos arcú, idősebb bácsi ült; ők is – mint előtte többben – odajárultak e bácsi elé, aki minden félét kérdezett, mely kérdésekre a kosárkötő feleltetett. Tamáska nem is igen értette azokat a kérdéseket, melyek között ilyenek voltak:

– Hol született? Hány éves? Milyen vallású? Stb.

Sehogysen tudta felfogni ezeknek a kérdéseknek az értelmét s őszintén csodálkozott, hogy apja (a kosárkötő) milyen gyorsan tud felelni.

(Jövő vasárnap tovább meséljük.)

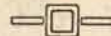
Öreg Cimbora üzeni:

(Ebben a rovatban minden kis cimbora levelére válaszolunk)

Jáger Andornak (Kolozsvár): Örülök kis cimborám, hogy tiszta kitűnő a bizonyítványod. Most már gimnáziumba mégy és remélem, hogy ott is az elsők közt leszel. A vakációban pedig foglalkozz – amint ígérted – szorgalmasan a Cimboraival, én igyekszem, hogy minél nagyobb örömed legyen benne. *Németh Helénkének* (Misztmogyorós): Nem késett el a leveled Helénke. Kár is lett volna érte, mert egy másodosztályostól ritkán láttam olyan rendes levelet. Apukádat üdvözlöm. Kérd meg a nevemben, hogy írjon ő is valamit a Cimboraiba. Hiszen nemrég ő is kolléga volt. És magyarázd meg neki, hogy sokkal hálásabb dolog a kis cimborák részére írni, mint annak a sok morcos felnőttnek. *Nagy Klárának* (Erdőd): Neked is gratulálok a sikerült vizsgához. Most aztán bejössz a polgáriba Szatmárra, ugy-e? Reméllem, hogy akkor személyesen is megismerkedünk. *Keresztszeghy Sándornak*: Örülök, hogy szeretik a Cimborát. A mi legszébb elismerésünk, ha azt tapasztaljuk, hogy a kis cimborák meg vannak velünk elégedve. A kalapból a neveket egy bácsi huzza ki, akinek bekötjük a szemét, nehogy csalni tudjon. Egyszer majd kijön a te neved is és akkor gondom lesz rá, hogy szép kalandos történeteket kapjál jutalmul. István öcséd üdvözlését köszönöm, én is üdvözlöm őt. *Glück Imrénnek*: Látogass meg valamelyik délelőtt a szerkesztőségben. Majd akkor megmondom, hogy miért. *Monori Györgynek* (Zilah): Írd meg kis cimborám, hogy melyik verset választottad a Cimboraiból vizsgai szavalásra. Derék gyerek vagy, hogy tiszta kitűnőd van. Ilyen szorgalmas gyerekeknek nagy örömmel küldjük a Cimborát. *Pilhofer Oszinak*: Mondd meg annak a Gyurkának, hogy ne rúgja szét a házat, mert ha találkozom vele, kap tőlem egy barackot – a feje bűbjára. Nem engedem a barátom játékát zavarni. *Sepsy Jánosnak* (Adorján): Jaj de jó neked, hogy olyan szép kertben töltöd az idődet. Csak vigyázz, Jankó, nehogy sok gyümölcsöt egyél, mert baj lesz. Azért, ha jól is mulatsz, gondoldj öreg cimborádra és írd meg egy-egy levelet. Ha nagyapó bejön, kérd meg, hogy jöjjön el hozzám, valami van nálam részedre.

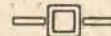
A CIMBORA REJTVÉNYEI

Betűrejtvény.

– Sándor Zoltántól. –

ég zöld acsirta e e l
kék fű p é e e l

Szórejtvény.

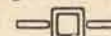
– Glück Imrétől. –

ház szokás, ház szokás, ház szokás,
ház szokás, ház szokás, ház szokás.

Tréfás rejtvény.

Ide hallgassatok kis cimborák. Egy nagyon nehéz számtani rejtvényt ad fel nektek Öreg Cimbora. A fő, hogy nem szabad ceruzával papiroson kiszámítani, csak fejből. Aki papiroson számítja ki – én meglessem a kulcslyukon – annak a megfejtése nem érvényes. Hát jól figyeljétek meg minden szót. A rejtvény így szól: Egy vonat elindul Kolozsvárról Nagyváradra. Ez a vonat megy óránként 60 kilométeres sebességgel. A másik vonat ugyanabban a percben elindul Nagyváradról Kolozsvárra. Ez a vonat megy óránként 40 kilométeres sebességgel. Mondjátok meg nekem, hogy akkor, *mikor ez a két vonat találkozik*, melyik van közelebb Kolozsvárhoz: az-e, amely 60 kilométeres sebességgel távolodik onnan, vagy az, amelyik 40 kilométeres sebességgel közeledik oda? De ne kérdezzetek meg senkit, magatoktól fejtsetek meg. Ha gondolkoztok, könnyen megfejtethetitek.

A Cimbora 19. számában közölt rejtvények helyes megfejtői:

Hercz Imi, Stark Ferenc, Korai Barka, Veszprémi István, Román József, Sándor Zoltán, Glück Imre, Löwy Lenke, Petki Böske, Diószeghy Lajos, Frank István, Mendl Éva, Edith és Pali, Sándor László, Benedek Jenő és Sanyi Nagykaroly, Weiszbrun Zoltán, Sepsy János, Monori György, Hartman Irénke, Pilhoffer Osz, Nagy Klára, Bródi Ilonka.

Nyertesek:

Veszprémi István,

Korai Barka,

Bródi Ilonka.

A szerkesztésért Dénes Sándor felel.

Kiadótulajdonos a Szabadsajtó Könyvnyomda és Lapkiadó r.-t. Kiadóhivatal: Satu-Mare (Szatmárnémeti) Eötvös-utca 4. szám.

Nyomatott a „Szabadsajtó” Könyvnyomda és Lapkiadó R.-T. gyorssajtóin Satu-Mare (Szatmár). Cenz. A. Szilágyi.